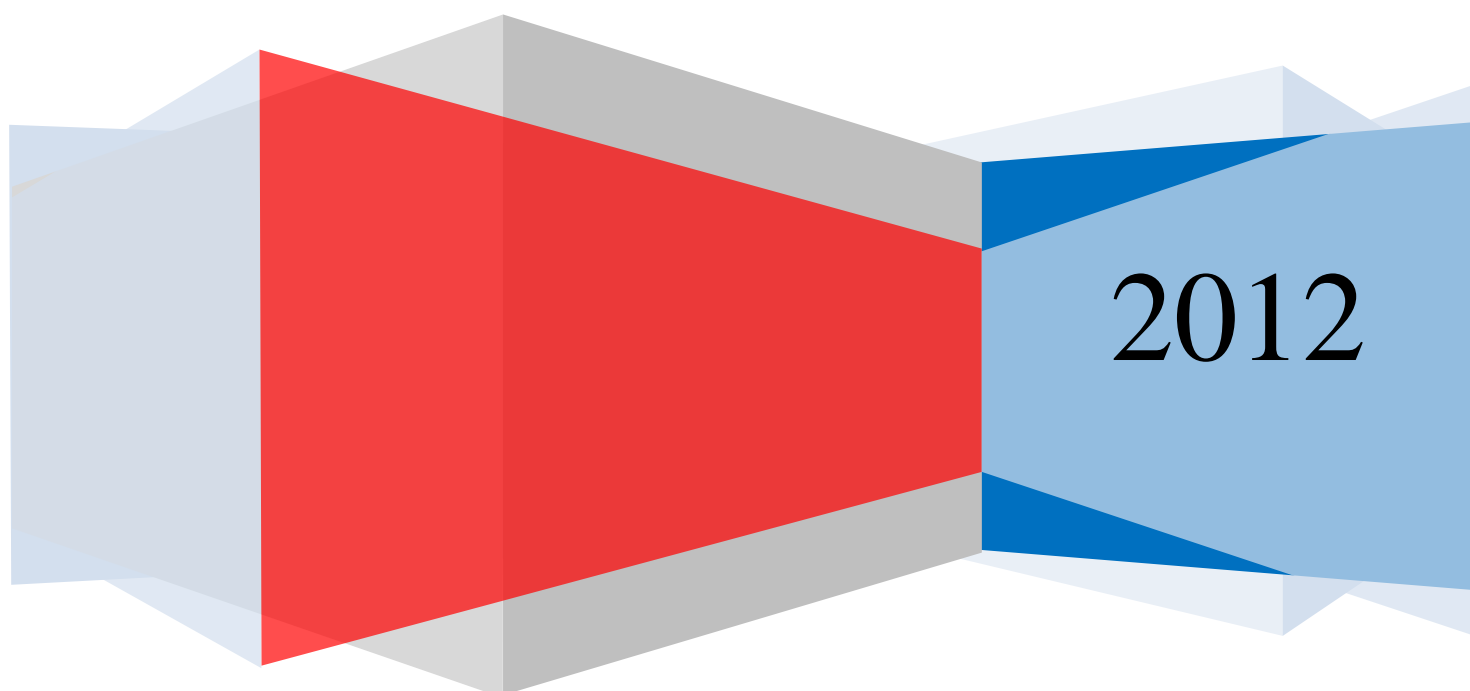

**CENTRUM ANALIZ REGIONALNYCH
I LOKALNYCH**

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2012

Województwo świętokrzyskie

**Dr hab. prof. SGH Hanna Godlewska-Majkowska
Dr Agnieszka Komor
Dr Patrycjusz Zarębski
Mgr Magdalena Typa**

Warszawa, październik 2012

Wstęp

Niniejszy raport powstał w wyniku zastosowania wyników badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. SGH dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów, w celu możliwie jak najlepszego uchwycenia istotnych dla inwestora cech regionów, rozpatrywanych ogólnie oraz z punktu widzenia specyfiki działalności gospodarczej oraz wielkości inwestycji.

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI) oceniają walory lokalizacyjne regionów. W wersji uproszczonej są obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Są to wskaźniki PAI1 odnoszące się do całości gospodarki regionalnej/narodowej (PAI1_GN) oraz do wybranych sekcji: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

Oprócz tego są opracowane wskaźniki wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych tylko na tym poziomie województw lub makroregionów. Umożliwiają znacznie szerszy zakres kontekstu ocen ich atrakcyjności inwestycyjnej. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki (PAI2_C, PAI2_G, PAI2_I, PAI2_M).

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie Instytutu Przedsiębiorstwa: www.sgh.waw.pl/instytuty/ip, na stronie współpracującego z Instytutem Przedsiębiorstwa Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych: www.caril.edu.pl, a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Charakterystyka gospodarki regionalnej województwa świętokrzyskiego

Województwo świętokrzyskie położone jest w centralnej części kraju w pobliżu dużych aglomeracji miejskich: Krakowa, Warszawy oraz Łodzi. Charakterystycznym elementem województwa są Góry Świętokrzyskie stanowiące centrum Wyżyny Kieleckiej, co wpływa na rozwój turystyki.

Głównymi atutami województwa są:

- Dwie państwowe uczelnie wyższe: Politechnika Świętokrzyska w Kielcach oraz Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, którego Wydział Nauk o Zdrowiu posiada najwyższą pierwszą kategorię przyznawaną przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Dobre warunki dla rozwoju turystyki (Góry Świętokrzyskie),
- Surowce naturalne – złoża surowców budowlanych (rejon Gór Świętokrzyskich), siarka (okolice Buska-Zdroju oraz Grzybów) oraz wody mineralne (Busko-Zdrój - Buskowiec), wody siarczkowe (Busko-Zdrój),
- Korzystne uwarunkowania dla rozwoju produkcji rolno-spożywczej,
- Bogate źródła leczniczych wód mineralnych oraz rozwinięta baza leczniczo-sanatoryjna, ośrodków wypoczynkowych, hoteli i kwater prywatnych,
- Obecność dość mocno rozwiniętych gałęzi przemysłu – hutniczy Celsa Huta Ostrowiec (Ostrowiec Świętokrzyski), metalowy (Skarżysko-Kamienna), maszynowy (Starachowice), materiałów budowlanych (Kielce), ceramiczny, odlewniczy (Stąporków, Końskie), energetyczny (Połaniec).

Zbiorczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa świętokrzyskiego

Wyszczególnienie	Województwo świętokrzyskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2009 r. (zł/osoba)	27.333	35.210	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2011)	1.278.116	38.538.447	3,3%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2011 r. (osoby)	14.144	492.646	2,9%
Absolwenci szkół średnich w 2011 r. (osoby)	15.827	421.724	3,8%
Liczba pracujących (osoby stan na 31 XII 2011)	462.764	13.911.203	3,3%
Struktura pracujących w 2011 r.	Sektor rolniczy 24,2% Sektor przemysłowy 29,5% Sektor usługowy 46,3%	Sektor rolniczy 12,7% Sektor przemysłowy 30,6% Sektor usługowy 56,7%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2010 r. (mln zł)	720,4	61.600,3	1,2%
Kapitał spółek w 2010 r. (mln zł)	2.819,8	188.812,4	1,5%
Specjale strefy ekonomiczne w województwie			
<ul style="list-style-type: none"> - SSE Tarnobrzeska, podstrefy: gm. Połaniec, gm. Staszów, gm. Tuczępy - SSE Starachowicka, podstrefy: gm. Końskie, gm. Morawica, gm. Sędziszów, gm. Stąporków, gm. Suchedniów, m. Ostrowiec Świętokrzyski, m. Skarżysko-Kamienna, m. Starachowice, m. Kielce, gm. Piekoszów. 			
Wyróżniające oceny PAI₂ i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI ₂			
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI			
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI_{1GN}			
Powiaty	Klasa A	Powiat m. Kielce	
	Klasa B		
Gminy	Klasa A	Kielce (1), Starachowice (1), Ostrowiec Świętokrzyski (1), Skarżysko-Kamienna (1), Sitkówka-Nowiny (2), Połaniec (3)	
	Klasa B	Sandomierz (1), Ożarów (3), Strawczyn (2), Zagnańsk (2), Miedziana Góra (2)	

Źródło: opracowanie własne.

Województwo świętokrzyskie dostarczyło w 2009r. 2,6% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 27.333 zł, przy średniej dla Polski 35.210 zł. Wynik ten plasuje województwo na 12 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2009 wyniosła 155,9%, przy średniej dla Polski równej 168,5%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo niewielkim udziałem sektora usług (46,3%), podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 24,2% i 29,5% pracujących (GUS, BDR 2012).

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2011 to 1.278.116 mieszkańców, co stanowiło 3,3% ludności Polski. W województwie świętokrzyskim struktura wieku w roku 2010 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 14,4% osób, produkcyjny: 67,3% i poprodukcyjny: 18,3% (Polska analogicznie: 15,0%, 68,1% i 16,8%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2012 r. 14,9%, dla porównania w Polsce - 12,4%.¹ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2012 wyniosło 3.137,3 zł, czyli 85,1% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 15 uczelni wyższych, w których kształcą się 42,3 tys. studentów, czyli 2,4% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 3,1% uczniów województwa, natomiast do techników 4,1%.

Sektory strategiczne dla województwa ujęte w strategii rozwoju regionalnego to przede wszystkim: przemysł elektromaszynowy, motoryzacyjny, metalurgiczny, elektroniczny, mechaniki precyzyjnej, rolno-spożywczy, materiałów budowlanych, budownictwo, wydobywczy surowców mineralnych.

Preferencyjne warunki prowadzenia działalności gospodarczej występują w województwie m.in. w 2 Specjalnych Strefach Ekonomicznych takich jak:

- SSE Tarnobrzaska, podstrefy: gm. Połaniec, gm. Staszów, gm. Tuczępy,
- SSE Starachowicka, podstrefy: gm. Końskie, gm. Morawica, gm. Sędziszów, gm. Stąporków, gm. Suchedniów, m. Ostrowiec Świętokrzyski, m. Skarżysko-Kamienna, m. Starachowice, m. Kielce, gm. Piekoszów.

¹ Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2012 r.) GUS.

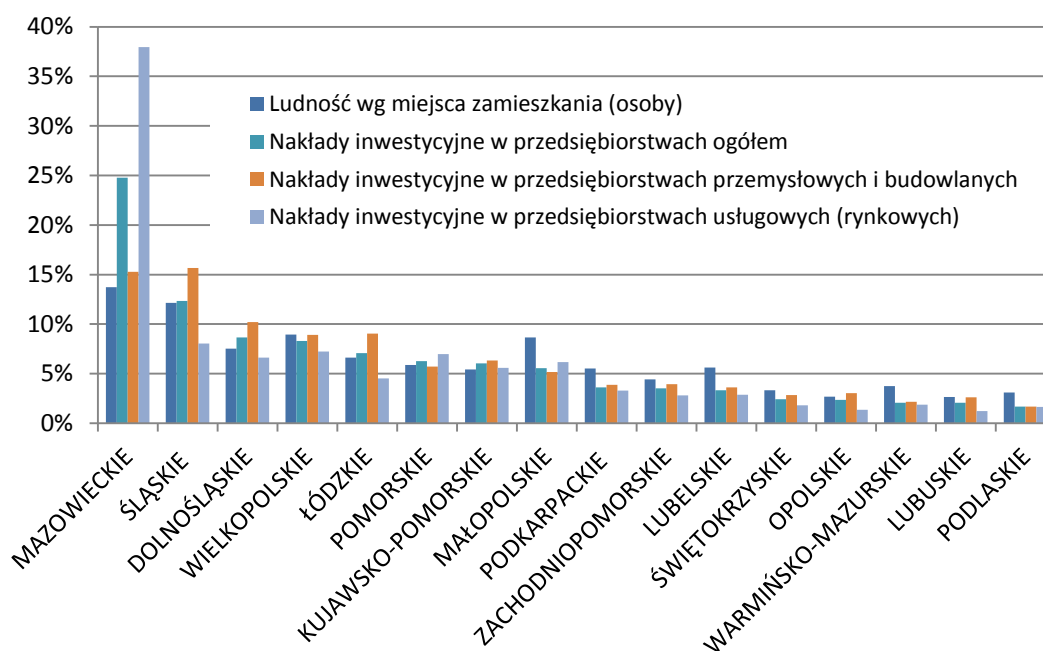
2. Pozycja województwa na mapie atrakcyjności inwestycyjnej Polski

Województwo świętokrzyskie charakteryzuje się dość niską ogólną atrakcyjnością inwestycyjną, o czym świadczy przyznanie województwu klasy E wg wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej PAI 2_GN.² Również oceny atrakcyjności inwestycyjnej odnoszone do rozpatrywanych sekcji gospodarki nie wypadają korzystnie.

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, samofinansowanie JST oraz nakłady inwestycyjne. Również w oparciu o tego typu miary województwo znalazło się w gronie niżej ocenianych regionów, w klasie E (RAI_GN, RAI_G) lub klasie F (RAI_C, RAI_I i RAI_M).

Potencjalna i rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna znalazła odzwierciedlenie w decyzjach inwestorów odnośnie przepływów kapitału. Ukazuje to rysunek 1.

Rysunek 1. Struktura regionalna nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach w 2010 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 23.10.2012)

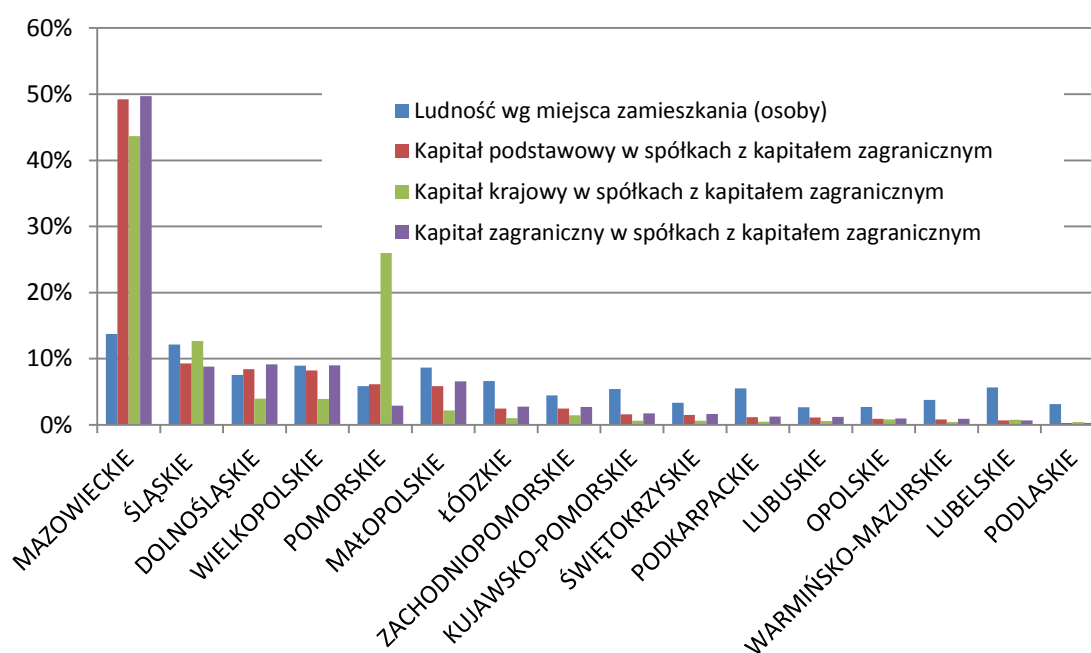
² Sekcja C - przemysł przetwórczy, sekcja G - handel i naprawy, sekcja I - hotele i restauracje, sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie <http://www.investmazovia.com/metodyka.html>

Region świętokrzyski w roku 2010 zajął dwunaste miejsce w Polsce pod względem nakładów inwestycyjnych dokonywanych w przedsiębiorstwach (2,4% jego wartości we wszystkich województwach). Jest to wynik niższy od oczekiwanego udziału, opartego na potencjale demograficznym regionu (udział województwa w zaludnieniu kraju jest równy 3%). Świętokrzyskie osiąga lepsze wyniki w przypadku nakładów ponoszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych i budowlanych (2,9%). W przypadku przedsiębiorstw usługowych mamy do czynienia z bardzo dużym niedoinwestowaniem (1,8%). Wskazuje to na niedocenywanie przez inwestorów potencjału rynkowego tego regionu, szczególnie w odniesieniu do turystyki i działalności paraturystycznej.

Ten sam wniosek płynie z analizy wielkości kapitału nagromadzonego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego - por. rysunek 2.

Rysunek 2. Struktura regionalna kapitału w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego w 2010 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

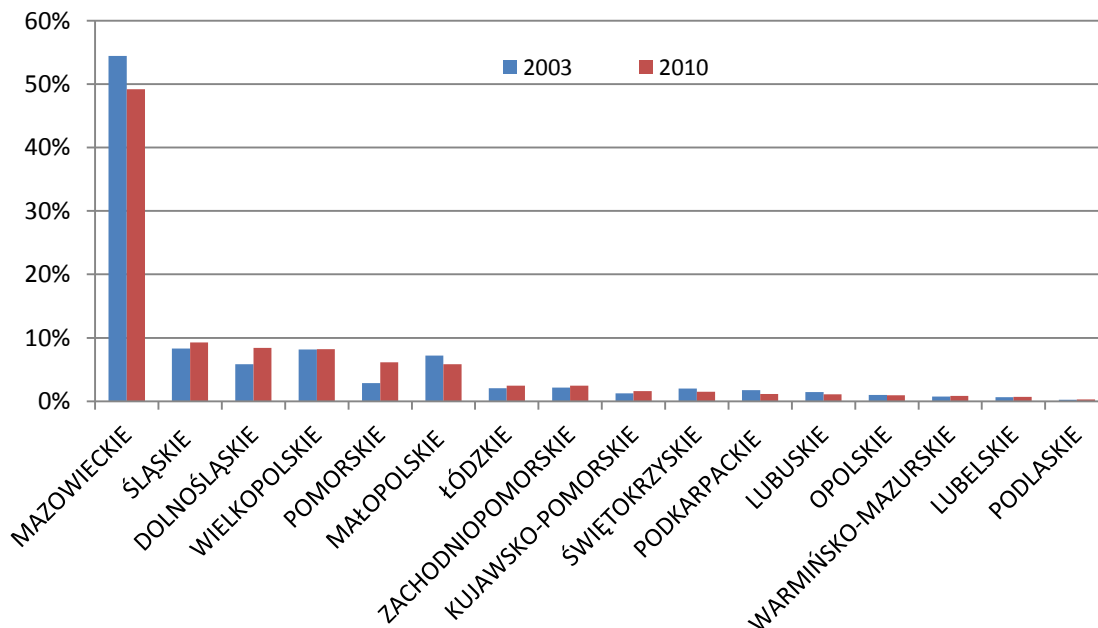

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 23.10.2012).

O ile udział tego województwa w zaludnieniu kraju sięga 3,3%, o tyle wartość kapitału podstawowego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego we wszystkich analizowanych przekrojach to zaledwie 1,5% krajowego ich poziomu, krajowego - 0,63%, a zagranicznego – 1,63%. W latach 2003-2010 pozycja konkurencyjna na rynku bezpośrednich inwestycji zagranicznych uległa lekkiemu pogorszeniu, o czym świadczy spadek udziału województwa w krajowej wartości kapitału podstawowego podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego z 2 do 1,5% - por. rys.3.

Rysunek 3. Pozycja konkurencyjna województw na rynku inwestycji z kapitałem zagranicznym wg wartości kapitału podstawowego spółek z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2003 i 2010 (% wielkości krajowej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, data pobrania 23.10.2012.

W analizowanym okresie pogorszyła się również pozycja konkurencyjna mierzona udziałem w województwa liczbie pracujących w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego z 1,7% do 1,2%. Wskazuje to na niewykorzystywanie przez województwo kosztowych przewag konkurencyjnych oraz potencjału demograficznego.

W podobnej sytuacji znalazły się też inne regiony położone w Polsce wschodniej, uznawanej przez inwestorów zagranicznych za mało atrakcyjne. Szansą dla województwa świętokrzyskiego mogą być starannie przygotowane tereny inwestycyjne przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, które odznaczają się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną, szczególnie dla średnich przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych.

3. Zróźnicowanie wewnętrzne atrakcyjności inwestycyjnej województw

Powiaty

Do najbardziej atrakcyjnych powiatów województwa świętokrzyskiego należy zaliczyć: powiat m. Kielce - patrz tab. 2.

Tabela 2. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa świętokrzyskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Powiat m. Kielce	0,343	A	A	A	B	A
Powiat skarżyski	0,269	C	B	C	E	D

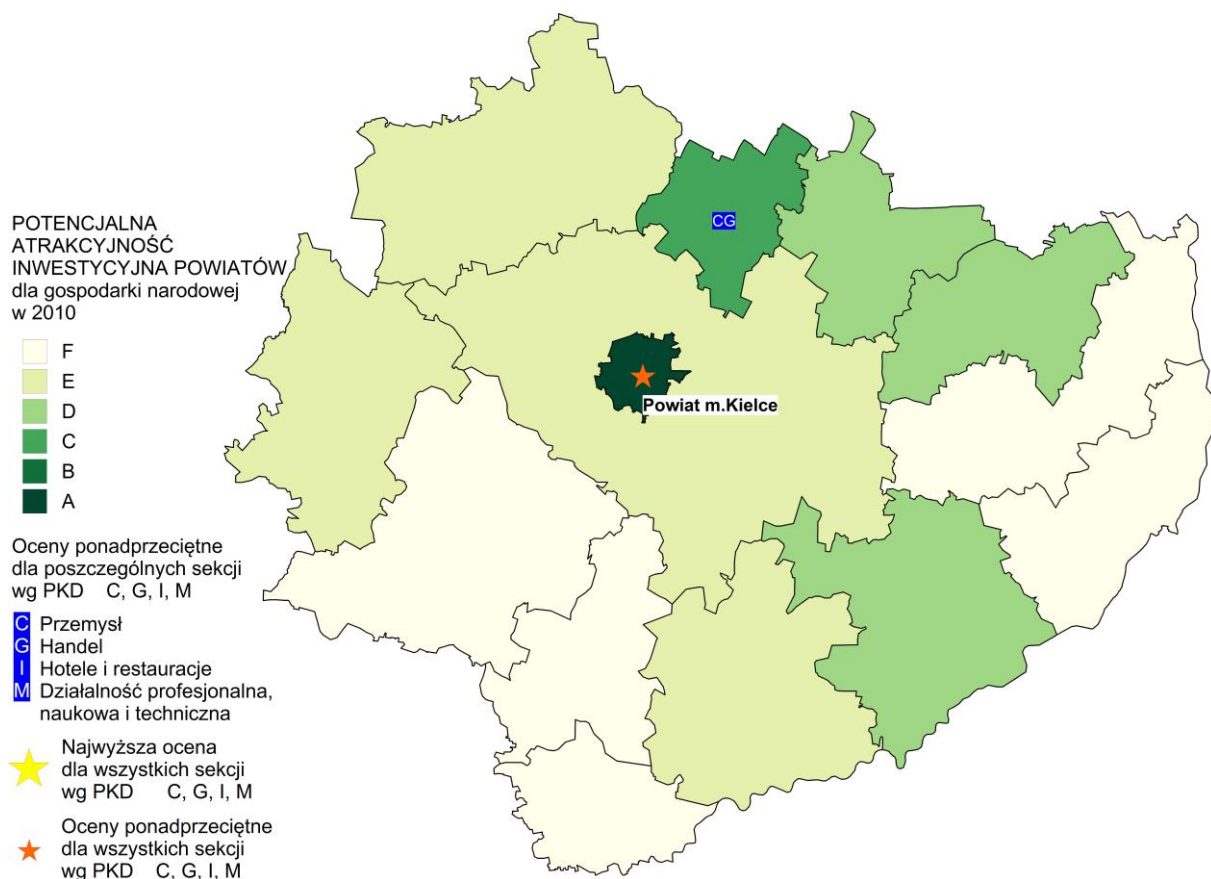
Źródło: opracowanie własne.

Powiat grodzki Kielce charakteryzuje się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną, przy czym uzyskał ocenę klasy A potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich analizowanych sekcji gospodarki narodowej.

W odniesieniu do poniższych sekcji należy wyróżnić dodatkowo powiat skarżyski (klasa C) dla sekcji G.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej powiatów województwa świętokrzyskiego zawiera rysunek 4.

Rysunek 4. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. świętokrzyskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

Źródło: opracowanie własne.

Gminy

Podobnie jak w przypadku powiatów, również atrakcyjność gmin wykazuje duże zróżnicowanie. Wśród najlepiej ocenionych znalazły się takie gminy jak: Kielce (1), Starachowice (1), Ostrowiec Świętokrzyski (1), Skarżysko-Kamienna (1), Sitkówka-Nowiny (2), Połaniec (3). Znalazło to także odzwierciedlenie w ich wysokich ocenach (A lub B) dla wszystkich analizowanych sekcji - por. tabela 3.

Tabela 3. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa świętokrzyskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Kielce (1)	0,260	A	A	A	A	A
Starachowice (1)	0,246	A	A	A	B	A
Ostrowiec Świętokrzyski (1)	0,242	A	A	A	C	A
Skarżysko-Kamienna (1)	0,233	A	A	A	C	A
Sitkówka-Nowiny (2)	0,232	A	A	A	A	C
Połaniec (3)	0,225	A	A	B	A	B

(1) – gmina miejska, (2) – gmina wiejska, (3) – gmina wiejsko-miejska

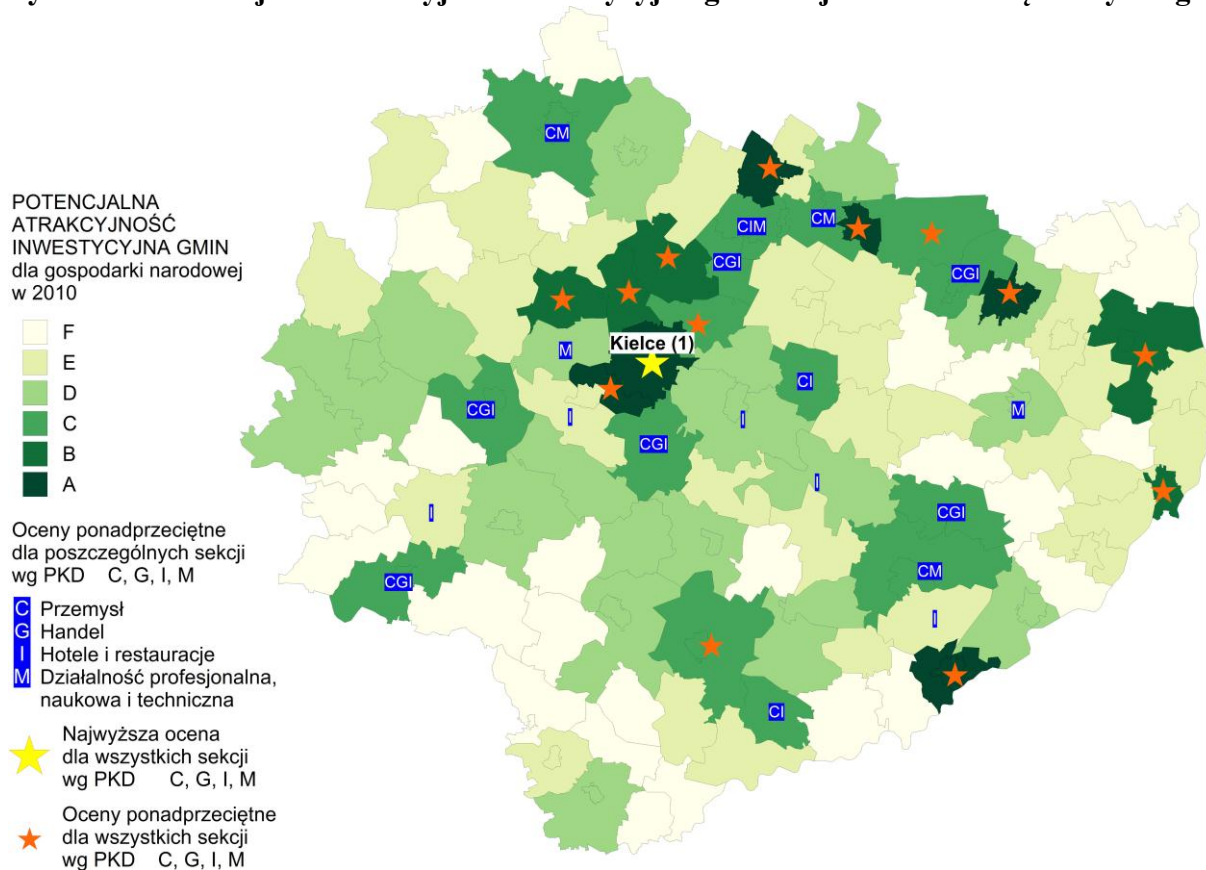
Źródło: opracowanie własne.

Atrakcyjne gminy to także gminy zaliczone do klasy B wg wskaźnika PAI1_GN, takie jak: Sandomierz (1), Ożarów (3), Strawczyn (2), Zagnańsk (2), Miedziana Góra (2). Również i tę grupę gmin cechuje uniwersalność walorów lokalizacyjnych, dzięki czemu są atrakcyjne dla ogółu rozpatrywanych rodzajów działalności.

W odniesieniu do poszczególnych sekcji oprócz już wcześniej wymienionych należy wyróżnić następujące gminy klasy C:

- Bieliny (2), Końskie (3), Kunów (3), Łączna (2), Suchedniów (3), Brody (2), Wąchock (3), Busko-Zdrój (3), Solec-Zdrój (2), Małogoszcz (3), Sędziszów (3), Bogoria (2), Staszów (3) - dla sekcji C,
- Masłów (2), Miedziana Góra (2), Kunów (3), Łączna (2), Brody (2), Busko-Zdrój (3), Małogoszcz (3), Sędziszów (3), Ożarów (3), Bogoria (2) - dla sekcji G,
- Bieliny (2), Chęciny (3), Daleszyce (3), Miedziana Góra (2), Raków (2), Ostrowiec Świętokrzyski (1), Kunów (3), Skarżysko-Kamienna (1), Suchedniów (3), Brody (2), Busko-Zdrój (3), Solec-Zdrój (2), Nagłowice (2), Sędziszów (3), Ożarów (3), Bogoria (2), Rytwiany (2) - dla sekcji I,
- Masłów (2), Miedziana Góra (2), Piekoszów (2), Sitkówka-Nowiny (2), Strawczyn (2), Zagnańsk (2), Końskie (3), Brody (2), Wąchock (3), Opatów (3) - dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa świętokrzyskiego zawiera rysunek 5.

Rysunek 5. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne.

4. Wsparcie instytucjonalne inwestora i przedsiębiorcy w województwie

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw. Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. następujące podmioty: Kielecki Park Technologiczny, Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii w Kielcach, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Kielcach przy Uniwersytecie Jana Kochanowskiego, Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa w Kielcach, Świętokrzyska Agencja Rozwoju Regionu S. A. w Kielcach, Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu, Izba Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach, Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości w Końskich, Regionalna Izba Gospodarcza w Starachowicach, Starachowicki Inkubator Przedsiębiorstw Sp.z o.o., Dom Doradztwa Biznesowego MM w Kielcach, Stowarzyszenie Integracja i Rozwój w Kielcach, Fundacja Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach, Centrum Przedsiębiorczości i Aktywizacji Zawodowej w Ostrowcu Świętokrzyskim, Inkubator Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne w Kielcach, Bussines Centre Club Łoża Świętokrzyska, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, Izba Gospodarcza „Grono Targowe Kielce”, Świętokrzysko-

Podkarpacki Klaster Budowlany INNOWATOR, Wschodni Klaster Odlewniczy KOM-CAST, Klaster Biomasa Świętokrzyska, Klaster ogrodniczo-sadowniczy „Ekologiczna żywność”, Grono ceramiczne Końskie-Opoczno, Klaster Pomidor z Ziemi Sandomierskiej, Klaster Medycyna Polska, Klaster Turystyki i Rozwoju Regionalnego „Słońce Regionu.

Kielecki Park Technologiczny. Obszar Parku położony jest w SSE i podzielony jest na dwie strefy aktywności gospodarczej: Inkubator Technologiczny oraz Centrum Technologiczne. W ramach Inkubatora Technologicznego oferowane jest wsparcie dla nowych firm, preferencyjne warunki wynajmu powierzchni oraz usługi biznesowe i rozwojowe dla start up-ów oraz mikroprzedsiębiorstw (m.in. dostęp do usług recepcyjno - biurowych oraz usług doradczych i szkoleniowych). Centrum Technologiczne to strefa przeznaczona dla nowych i już funkcjonujących przedsiębiorstw opierających rozwój o innowacyjne rozwiązania technologiczne w zakresie produkcji i usług. Oferta obejmuje wynajem powierzchni w hali produkcyjnej oraz w budynku laboratoryjno-biurowym. Zakres oferowanego wsparcia dla firm obejmuje: bazę kontaktów, szkolenia, warsztaty, konferencje, ocenę potencjału rynkowego przedsięwzięcia, usługi teleinformatyczne, doradztwo w zakresie: własności patentowej i intelektualnej, komercjalizacji technologii, planowania strategicznego, zarządzania produktem innowacyjnym, wdrażania nowych usług i produktów, pozyskiwania zewnętrznego finansowania projektów, w zakresie przygotowania biznes planu. Na terenie Parku istnieje możliwość skorzystania z usług Centrum Konferencyjnego. (<http://www.technopark.kielce.pl/>, 04.10.2012.).

Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii w Kielcach. Centrum oferuje usługi dla przedsiębiorstw, w tym m.in.: informacyjne oraz konsultacyjno-doradcze w zakresie możliwości dofinansowania działalności ze środków unijnych oraz budżetowych, przygotowania dokumentów aplikacyjnych, biznes planów i wniosków kredytowych, usługi związane z uzyskaniem dotacji (od momentu wypełnienia wniosku, aż do pełnej realizacji dotowanego projektu). Ponadto można skorzystać z usług doradczych o charakterze ogólnym, w tym m.in.: opracowywanie analiz finansowych oraz prognoz finansowych dla przedsiębiorstw, usługi doradcze, eksperckie i szkoleniowe w ramach Systemów Zarządzania Jakością, Bezpieczeństwem (BHP), Środowiskowego, Bezpieczeństwem w Produkcji i Obrocie Żywnością (HACCP), doradztwo w zakresie możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Oferta Centrum obejmuje także usługi doradcze o charakterze proinnowacyjnym: audyty technologiczne, ocenę potencjału/potrzeb technologicznych firmy, aktywne poszukiwanie partnerów (w tym zagranicznych), poszukiwanie partnerów do projektów badawczo-naukowych, asystowanie i pomoc w negocjacjach oraz podpisywaniu umów transferu technologii (w tym międzynarodowych transferów technologii). W ramach Centrum działa Enterprise Europe Network (EEN) oferując mikro-, małym- i średnim przedsiębiorcom pomoc w znalezieniu partnerów do współpracy gospodarczej oraz transferu technologii, organizowanie wyjazdów polskich firm na imprezy kooperacyjne (targi, misje) współfinansowane przez Komisję Europejską oraz usługi z zakresu transferu technologii (m.in. audyty technologiczne, wymiana ofert technologicznych, pomoc w poszukiwaniu partnerów technologicznych oraz kojarzenie przedsiębiorców z jednostkami naukowymi). (www.it.kielce.pl/, 04.10.2012.).

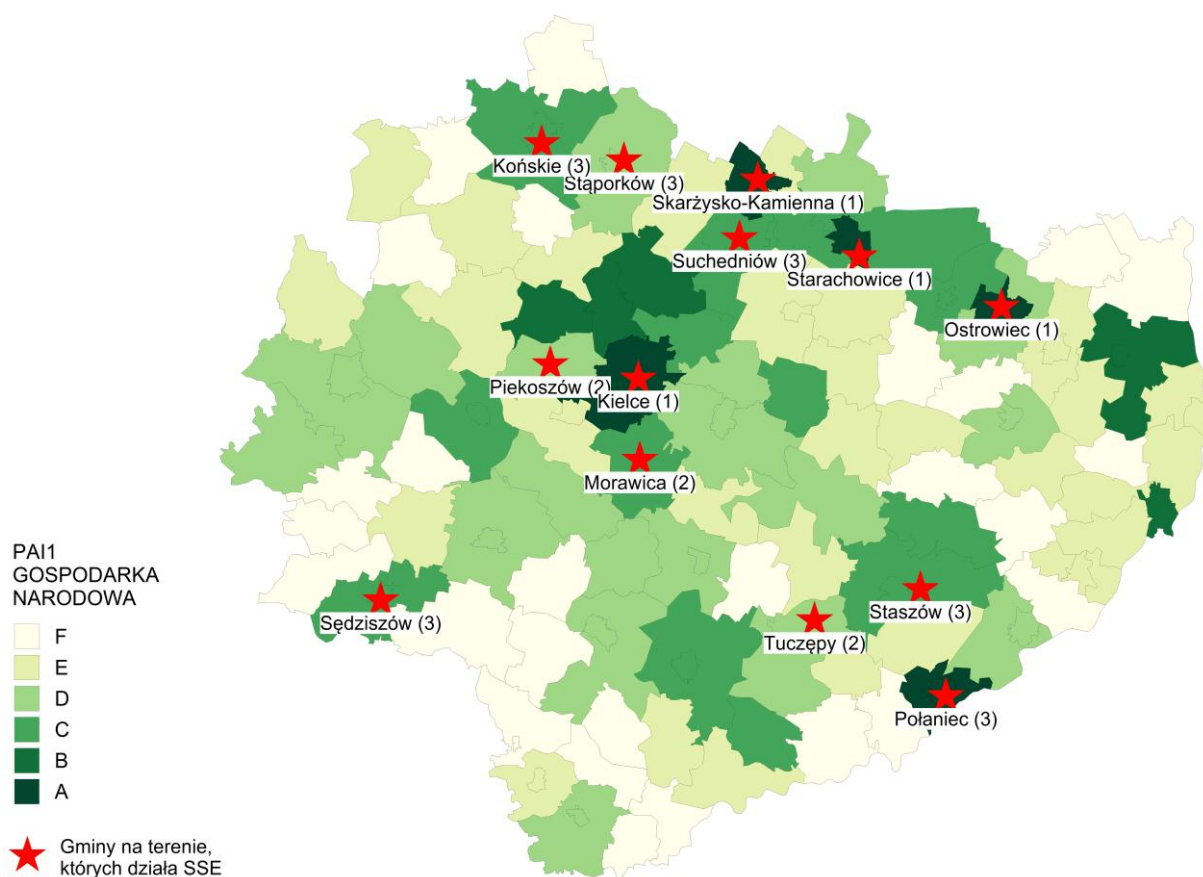
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Kielcach przy Uniwersytecie Jana Kochanowskiego. Oferta Inkubatora obejmuje m.in. udostępnianie pomieszczeń przeznaczonych do prowadzenia firmy, prowadzenie pełnej księgowości pionu przez biuro rachunkowe AIP, dostęp do podstawowych urządzeń biurowych, dostęp do konta bankowego (firmowego) dla StartUp'ów AIP, dostęp do elektronicznego systemu faktur on-line, pomoc

w promocji i reklamie za pośrednictwem patronów medialnych i wspierających mediów, możliwość promocji za pośrednictwem portalu internetowego AIP w Kielcach, opiekę prawną (w tym tworzenie umów i regulaminów), porady prawno-podatkowe doradców (biegłych rewidentów, księgowych), stałą opiekę i doradztwo trenera. Firmy w Inkubatorze mogą również skorzystać na preferencyjnych warunkach z pakietu dodatkowych korzyści w ramach usługi "Benefits 4 Business" obejmującej m.in. usługi pozycjonowania stron www, usługi hostingowe, kurierskie, marketingowe, windykacyjne. W ramach Inkubatora organizowane są również szkolenia m.in. z zakresu: uruchamiania działalności gospodarczej, przygotowania biznesplanów, finansowania rozwoju firm, komunikacji w biznesie, negocjacji, zarządzania zespołem, zarządzania personelem zarządzania zmianą, zarządzania jakością, zarządzania kryzysowego, księgowości, podatków, prawa w biznesie. (<http://www.aipkielce.pl/>, 04.10.2012.).

Specjalne strefy ekonomiczne w województwie świętokrzyskim - efekty funkcjonowania

Na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonują 2 specjalne strefy ekonomiczne: Starachowicka i Tarnobrzeska. Do końca 2011 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 4 miast i 9 gmin (rys. 6).

Rysunek 6. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1997 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2011 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 1,2 mld zł, co

stanowi 2% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 4,3 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 3% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach – por. tab. 4.

Tab. 4. Efekty funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na koniec 2011 r.

SSE/ Gmina	Wiodące sektory (nakłady inwestycyjne powyżej 20% nakładów inwestycyjnych w podstrefie)	Liczba nowych miejsc pracy	Skumulowane nakłady inwestycyjne w mln zł
Starachowicka SSE, Kielce (1)	Brak danych		
Starachowicka SSE, Końskie (3)	Wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	245	196,3
Starachowicka SSE, Morawica (2)	Wyroby metalowe gotowe	45	12,7
Starachowicka SSE, Ostrowiec Świętokrzyski (1)	Woda w postaci naturalnej; usługi związane z uzdatnianiem i dostarczaniem wody, usługi związane ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	66	3,2
Starachowicka SSE, Piekoszów (2)	Brak danych		
Tarnobrzaska SSE, Połaniec (3)	Brak danych		
Starachowicka SSE, Sędziszów (3)	Wyroby metalowe gotowe	192	76,8
Starachowicka SSE, Skarżysko-Kamienna (1)	Usługi związane ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	21	16,4
Starachowicka SSE, Starachowice (1)	Usługi poligraficzne i usługi reprodukcji zapisanych nośników informacji, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy	2.411	667,5
Tarnobrzaska SSE, Staszów (3)	Produkcja szła gospodarczego	1.104	37,3
Starachowicka SSE, Stąporków (3)	Wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	137	150,1
Starachowicka SSE, Suchedniów (3)	Wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	136	21,6
Tarnobrzaska SSE, Tuczępy (2)	Brak danych		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PAiIZ

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Starachowic. Dominują tu firmy z branży motoryzacyjnej: Man Bus Sp. z o.o. Oddział w Starachowicach, Z.P.H. Prodhurt Bis, P.P.H.U. GOSET DUO s.c., Autobox Sp. z o.o., metalowej: Gerda 3 Sp. z o.o., ENVO Sp. z o.o., Gerda 2 Sp. z o.o., Per-Eko Sp. z o.o., Fabryka Śrub i Elementów Złącznych BEA-STAR Sp. z o.o., Loxley Sp. z o.o., Z.P.H.U. MIKRON BIS, PROMET S.A., Prefabryka Sp. z o.o., ZUPH AG-POL, Starpol II Sp. z o.o.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa świętokrzyskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- Z branży metalowej, przetwórstwa spożywczego, maszynowej, materiałów budowlanych i motoryzacyjnej, ukierunkowanych na rozwój klastra nowoczesnych technologii poprzez przyciąganie inwestorów współpracujących z ośrodkami

naukowymi, zainteresowanych transferem wiedzy innowacyjnej do przemysłu, w przypadku Starachowickiej SSE,

- Z branży przetwórstwa spożywczego, maszynowej, materiałów budowlanych i motoryzacyjnej, w przypadku Tarnobrzskiej SSE.

Gmina na 5

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej już po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz ocena kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i angielskiej z urzędami gmin. Efektem badania jest ranking „Gmina na 5”, który nagradza tym tytułem jednostki samorządu terytorialnego wyróżniające się wysokim poziomem obsługi z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi komunikacji. Badania prowadzone są metodą tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A wg rankingu PAI 2010.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem „Gminy na 5” wyróżniono 70 gmin, z czego 1 z terenu województwa świętokrzyskiego – zob. tab. 5.

Tabela 5. Gmina województwa świętokrzyskiego nagrodzona tytułem Gminy na 5

Gmina	Powiat	Ocena witryn internetowych	Ocena korespondencji w języku polskim	Ocena korespondencji w języku angielskim	Suma
Ostrowiec Świętokrzyski (1)	ostrowiecki	9	4	0	13

Źródło: Opracowanie własne.

Tytuł „Gminy na 5” został przyznany gminie Ostrowiec Świętokrzyski (jedynej z woj. świętokrzyskiego) z uwagi zamieszczenie na stronie internetowej wszystkich niezbędnych informacji przy zakładaniu działalności gospodarczej. Pomimo braku odpowiedzi na maila w języku angielskim, gmina przesłała w ciągu 2 dni zwięzłą odpowiedź w języku polskim, zawierającą informację o preferencyjnych warunkach inwestowania na terenie gminy oraz zaproszenie na spotkanie.

5. Mocne i słabe strony województwa

Województwo świętokrzyskie jest regionem o silnie zarysowanej specyfice, mającej wpływ na jego mocne i słabe strony. Jeśli dokonamy ich podziału w zależności od głównych uwarunkowań i czynników lokalizacji inwestycji, ujętych w mikroklimatach tworzących oceny potencjalnej i rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, to można je pogrupować w mocne strony (mikroklimaty o ocenach A, B lub C) oraz słabe strony (mikroklimaty o ocenach D, E lub F) - patrz tabela 6.

Tabela 6. Mocne i słabe strony województwa świętokrzyskiego

Mocne strony województwa wg mikroklimatów IP SGH	Słabe strony województwa wg mikroklimatów IP SGH
Gospodarka narodowa	
Rentowność majątku trwałego klasa C Rentowność przedsiębiorstw klasa C	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa F Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa E Mikroklimat administracja klasa D Mikroklimat innowacyjność klasa F Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa D
Przemysł kapitałochłonny	
Mikroklimat administracja klasa C Rentowność majątku trwałego klasa C Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa C	Mikroklimat zasoby pracy klasa E Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa F Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa E Mikroklimat innowacyjność klasa F Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa D
Przemysł pracochłonny	
Mikroklimat administracja klasa B Rentowność majątku trwałego klasa C Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa C	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa F Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa D Mikroklimat rynkowy klasa D Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa D

Handel	
Mikroklimat administracja klasa B Rentowność majątku trwałego klasa B	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa D Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa E Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa F Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa E
Turystyka	
Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa B	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa E Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa F Mikroklimat administracja klasa D Rentowność majątku trwałego klasa D Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa E
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	
Rentowność majątku trwałego klasa C	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa F Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa E Mikroklimat administracja klasa E Mikroklimat innowacyjność klasa F Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa F Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa E

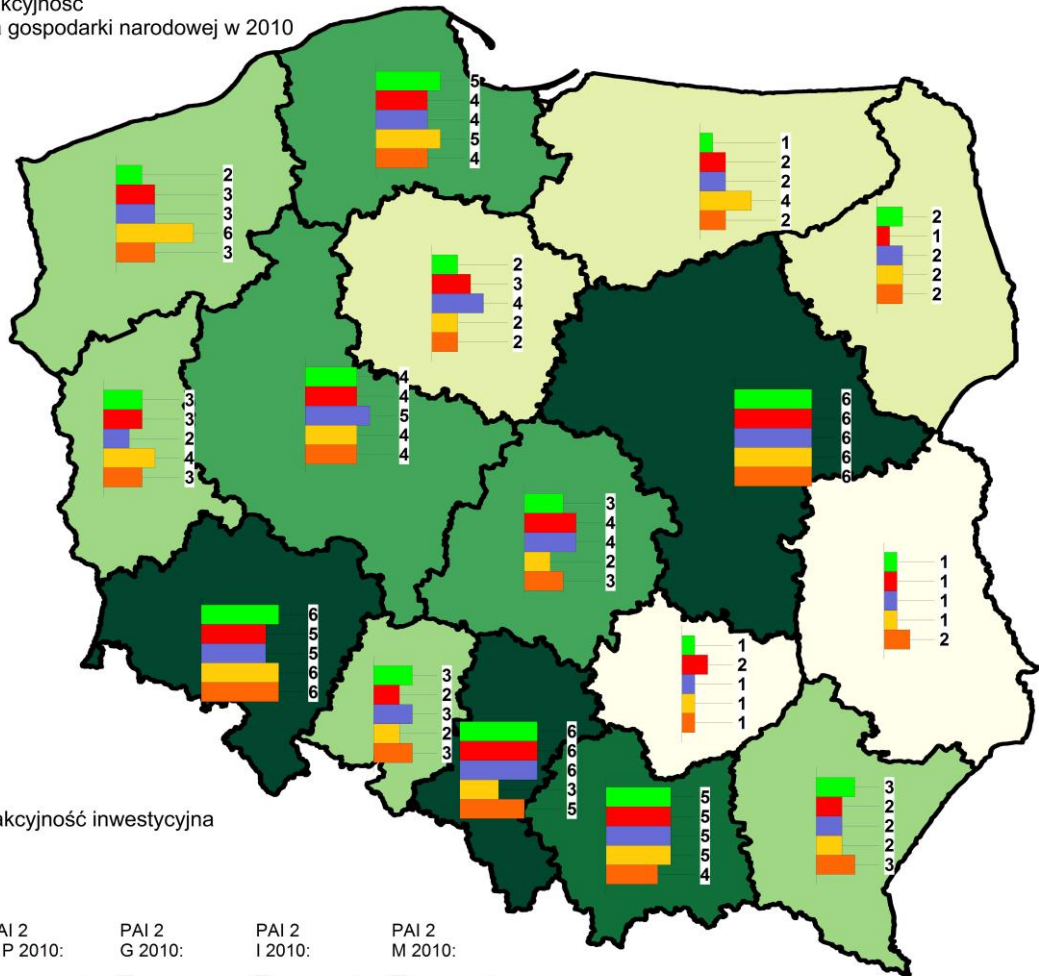
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań Instytutu Przedsiębiorstwa SGH.

ANEKS

Rysunek 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna dla gospodarki narodowej w 2010

- klasa F
- klasa E
- klasa D
- klasa C
- klasa B
- klasa A

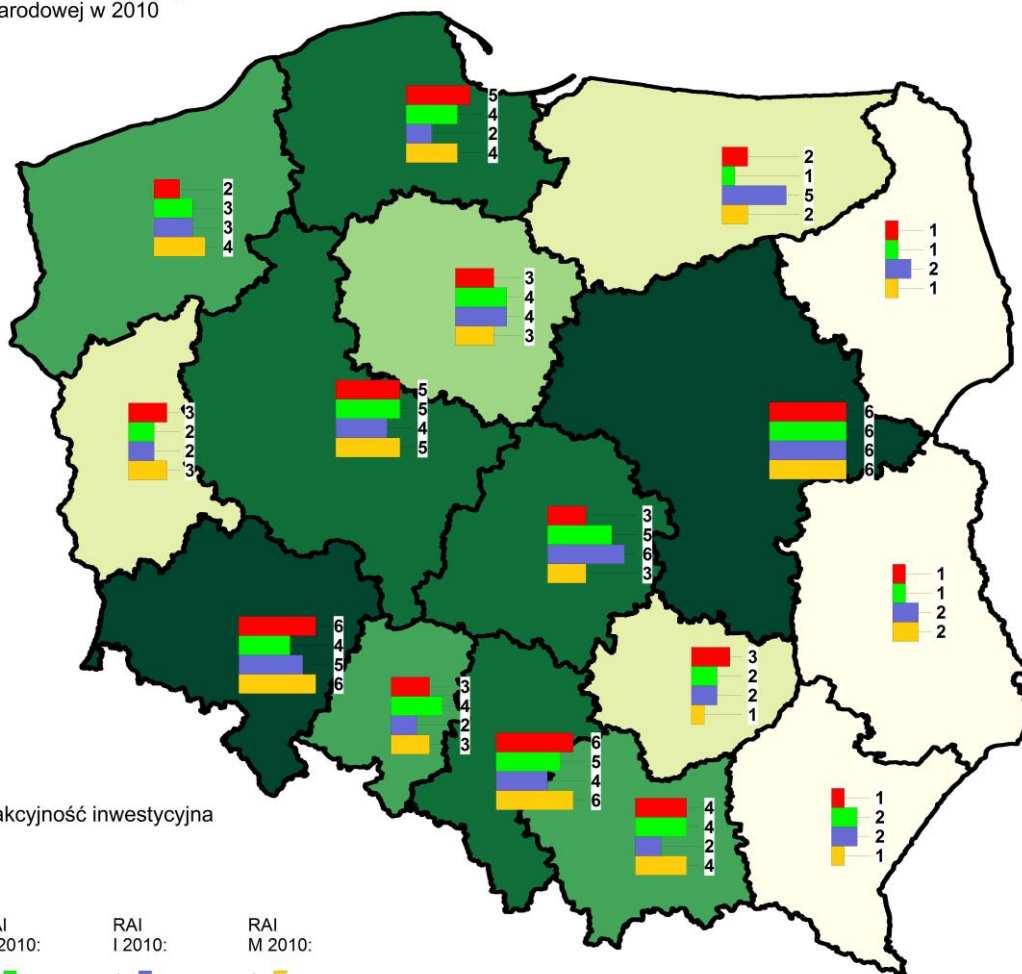

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna dla gospodarki narodowej w 2010

- klasa F
- klasa E
- klasa D
- klasa C
- klasa B
- klasa A

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 1. Zbiornicze zestawienie wskaźników atrakcyjności inwestycyjnej dla województw

Województwo	DOLNOŚLĄSKIE	KUJAWSKO-POMORSKIE	LUBELSKIE	LUBUSKIE	ŁÓDZKIE	MAŁOPOLSKIE	MAZOWIECKIE	OPOLSKIE	PODKARPACKIE	PODLASKIE	POMORSKIE	ŚLĄSKIE	ŚWIĘTOKRZYSKIE	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	WIELKOPOLSKIE	ZACHODNIOPOMORSKIE
PAI1 GN	A	E	F	C	D	C	A	E	D	E	B	A	F	D	B	C
PAI2 GN	A	E	F	D	C	B	A	D	D	E	C	A	F	E	C	D
RAI GN	A	D	F	E	B	C	A	C	F	F	B	B	E	E	B	C
PAI1 C	A	D	F	C	C	C	A	D	E	E	B	A	F	E	C	C
PAI2 C KAPITAŁ	A	E	F	D	D	B	A	D	D	E	B	A	F	F	C	E
PAI2 C PRACA	B	D	F	D	C	B	A	E	E	F	C	A	E	E	C	D
RAI C	A	D	F	D	D	C	A	D	F	F	B	A	D	E	B	E
PAI1 G	A	E	F	C	D	B	A	D	E	F	B	A	F	C	C	C
PAI2 G	B	C	F	E	C	B	A	D	E	E	C	A	F	E	B	D
RAI G	C	C	F	E	B	C	A	C	E	F	C	B	E	F	B	D
PAI1 I	B	E	F	B	E	B	A	E	D	E	B	D	F	B	C	A
PAI2 I	A	E	F	C	E	B	A	E	E	E	B	D	F	C	C	A
RAI I	B	C	E	E	A	E	A	E	E	E	E	C	E	B	C	D
PAI1 M	A	E	F	C	D	C	A	D	D	F	B	B	F	D	B	C
PAI2 M	A	E	E	D	D	C	A	D	D	E	C	B	F	E	C	D
RAI M	A	D	E	D	D	C	A	D	F	F	C	A	F	E	B	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tablica 2. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa świętokrzyskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN_klasy	PAI1_C_klasy	PAI1_G_klasy	PAI1_I_klasy	PAI1_M_klasy
Powiat m. Kielce	0,343	A	A	A	B	A
Powiat skarżyski	0,269	C	B	C	E	D
Powiat starachowicki	0,255	D	D	D	D	D
Powiat ostrowiecki	0,255	D	D	D	D	D
Powiat staszowski	0,253	D	D	D	D	D

Źródło: jak do tab. 1.

Tablica 3. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa świętokrzyskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN_klasy	PAI1_C_klasy	PAI1_G_klasy	PAI1_I_klasy	PAI1_M_klasy
Kielce (1)	0,260	A	A	A	A	A
Starachowice (1)	0,246	A	A	A	B	A
Ostrowiec Świętokrzyski (1)	0,242	A	A	A	C	A
Skarżysko-Kamienna (1)	0,233	A	A	A	C	A
Sitkówka-Nowiny (2)	0,232	A	A	A	A	C
Połaniec (3)	0,225	A	A	B	A	B
Sandomierz (1)	0,218	B	B	A	B	A
Ożarów (3)	0,216	B	B	C	C	B
Strawczyn (2)	0,215	B	B	B	A	C
Zagnańsk (2)	0,213	B	B	B	B	C
Miedziana Góra (2)	0,204	B	B	C	C	C

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2012).